

IJC: DU1

Jazyk	C	DU1	20.2.2019
-------	---	-----	-----------

Domácí úkol č.1

Termín odevzdání: 20.3.2019
Hodnocení celkem max. 15 bodů
Čtete pokyny na konci tohoto textu

Příklady: (budou opravovány v prostředí Linux/GCC,
LC_ALL=cs_CZ.utf8
překlad: gcc -O2 -std=c11 -Wall -pedantic
C11 je potřeba jen pro static_assert(test,"zprava");)

a) V rozhraní "bit_array.h" definujte pro datovou strukturu typu pole bitů:

```
Typ:
typedef bit_array_t
Typ bitového pole (pro předávání parametru do funkce odkazem)

Makra:
bit_array_create(jmeno_pole,velikost)
definuje a _nuluje_ proměnnou jmeno_pole
(POZOR: opravdu musí _INICIALIZOVAT_ pole bez ohledu na
to, zda je pole statické nebo automatické/lokální! Vyzkoušejte si obě
varianty, v programu použijte lokální pole.)
Př: static bit_array_create(p,100); // p = pole 100 bitů, nulováno
bit_array_create(q,100000L); // q = pole 100000 bitů, nulováno
Použijte static_assert pro kontrolu maximální možné velikosti pole.

bit_array_alloc(jmeno_pole,velikost)
definuje proměnnou jmeno_pole tak, aby byla kompatibilní s polem
vytvořeným pomocí bit_array_create, ale pole bude alokováno dynamicky.
Př: bit_array_alloc(q,100000L); // q = pole 100000 bitů, nulováno
použijte assert pro kontrolu maximální možné velikosti pole.
Pokud alokace selže, ukončete program s chybovým hlášením:
"bit_array_alloc: Chyba alokace paměti"

bit_array_free(jmeno_pole)
uvolní paměť dynamicky alokovaného pole

bit_array_size(jmeno_pole)
vrátí deklarovanou velikost pole v bitech (uloženou v poli)

bit_array_setbit(jmeno_pole,index,výraz)
nastaví zadaný bit v poli na hodnotu zadanou výrazem
(nulový výraz == bit 0, nenulový výraz == bit 1)
Př: bit_array_setbit(p,20,1);

bit_array_getbit(jmeno_pole,index)
získá hodnotu zadaného bitu, vrátí hodnotu 0 nebo 1
Př: if(bit_array_getbit(p,i)==1) printf("1");
if(!bit_array_getbit(p,i)) printf("0");
```

Kontrolujte meze poli. V případě chyby volejte funkci

```
error_exit("bit_array_getbit: Index %lu mimo rozsah 0..%lu",
(unsigned long)index, (unsigned long)mez).
```

(Použijte například modul error.c/error.h z příkladu b)

Programy musí fungovat na 32 (gcc -m32) i 64bitové platformě.

Podmíněným překladem zajistěte, aby se při definovaném symbolu
USE_INLINE místo těchto makro definovaly inline funkce stejného jména
všude kde je to možné (bez změn v následujícím testovacím příkladu!).
Pozor: USE_INLINE nesmí být definováno ve zdrojovém textu --
překládá se s argumentem -D (gcc -DUSE_INLINE ...).

Program musí fungovat s inline funkcemi i pro vypnuté optimalizace -O0
(ověřte si to, vyžaduje modul s externími definicemi inline funkcí).

Pro vaši implementaci použijte pole typu unsigned long [].
V tomto poli na indexu 0 bude velikost bitového pole v bitech.
Implementace musí efektivně využívat paměť (využít každý
bit pole až na posledníh maximálně CHAR_BIT*sizeof(unsigned long)-1 bitů).

Jako testovací příklad implementujte funkci, která použije algoritmus známý
jako Eratostenovo síto (void Eratosthenes(bit_array_t pole);) a použijte ji
pro výpočet posledních 10 prvočísel ze všech prvočísel od 2 do
N=123000000 (123 milionů). (Doporučuji program nejdříve odladit pro N=100.)
Funkci Eratosthenes napište do samostatného modulu "eratosthenes.c".

Pro lokální pole budete potřebovat zvětšit limit velikosti zásobníku.
Na Unix-like systémech můžete použít příkaz ulimit -a pro zjištění velikosti
limitu a potom "ulimit -s zadana_velikost_v_KiB" před spuštěním programu.

Každé prvočíslo tiskněte na zvláštní řádek v pořadí
vzestupném. Netiskněte nic jiného než prvočísla (bude se
automaticky kontrolovat!). Pro kontrolu správnosti prvočísel
můžete použít program "factor" (./primes|factor).

```
Zdrojový text programu se musí jmenovat "primes.c" !
Napište Makefile tak, aby příkaz "make" vytvořil všechny varianty:
primes používá makra
primes-i inline funkce
a aby příkaz "make run" všechny varianty vytvořil a spustil stylem:
time ./primes
```

(Při nesplnění podmínek: až 0 bodů.)

(7b)

Poznámky: Eratosthenovo síto (přibližná specifikace):

- 1) Nulujeme bitové pole p o rozměru N,
p[0]=1; p[1]=1; // 0 a 1 nejsou prvočísla
index i nastavit na 2
- 2) Vybereme nejmenší index i, takový, že p[i]!=0.
Potom je i prvočíslo
- 3) Pro všechny násobky i nastavíme bit p[n*i] na 1
("vyškrtneme" násobky - nejsou to prvočísla)
- 4) i++; dokud nejsme za sqrt(N), opakujeme bod 2 až 4
(POZOR: sestavit s matematickou knihovnou parametrem -lm)
- 5) Výsledek: v poli p jsou na prvočíselných indexech hodnoty 0

https://en.wikipedia.org/wiki/Prime_number

Efektivita výpočtu: cca 0.8s na Intel i5-4690 @ 3.50GHz (gcc -O2)
Porovnejte efektivitu obou variant (makra vs. inline funkce).
Zamyslete se, jak by se ověřila efektivita pro (neinline) funkce.

b) Napište modul "error.c" s rozhraním v "error.h", který definuje
funkci void warning_msg(const char *fmt, ...) a
funkci void error_exit(const char *fmt, ...). Tyto funkce mají
stejné parametry jako printf(); tisknou text "CHYBA: " a potom
chybové hlášení podle formátu fmt. Vše se tiskne do stderr
(funkci vfprintf) a potom pouze error_exit ukončí program voláním
funkce exit(1). Použijte definice ze stdarg.h.

* Napište modul "ppm.c" s rozhraním "ppm.h",
ve kterém definujete typ:

```
struct ppm {
    unsigned xsize;
    unsigned ysize;
    char data[]; // RGB bajty, celkem 3*xsize*ysize
};
```

a funkci:

```
struct ppm * ppm_read(const char * filename);
načte obsah PPM souboru do touto funkcí dynamicky
alokované struktury. Při chybě formátu použije funkci warning_msg
a vrátí NULL. Pozor na "memory leaks".

void ppm_free(struct ppm *p);
uvolní paměť dynamicky alokovanou v ppm_read
```

Můžete doplnit další funkce, ale pro DU1 to není nutné.
[Zamyslete se nad (ne)vhodností použití warning_msg() a promyslete
alternativní způsoby hlášení různých chyb.]

Můžete omezit max. velikost obrazových dat vhodným implementačním
limitem (např 8000*8000*3).

Popis formátu PPM najdete na Internetu, implementujte pouze
binární variantu P6 s barvami 0..255 a bez komentářů:

```
"P6" <ws>+
<xsize>txt <ws>+ <ysize>txt <ws>+
"255" <ws>
<binární data, 3*xsize*ysize bajtů RGB>
<EOF>
```

* Napište testovací program "steg-decode.c", kde ve funkci main načtete ze
souboru zadaného jako jediný argument programu obrázek ve formátu PPM
a v něm najdete uloženou "tajnou" zprávu. Zprávu vytisknete na stdout.

Zpráva je řetězec znaků (char, včetně '\0') uložený po jednotlivých bitech
(počínaje LSB) na nejnižších bitech (LSb) vybraných bajtů barevných složek
v datech obrázku. Dekódování ukončete po dosažení '\0'.
Pro DU1 budou vybrané bajty určeny prvočísly (počínaje od 19) -- použijte
Eratostenovo síto podobně jako v příkladu "primes.c" a začnete prvočíslem 19.
Velikost bitového pole musí odpovídat velikosti obrazových dat.

Program použije error_exit v případě chyby čtení souboru (chybný formát),
a v případě, že zpráva není korektně ukončena '\0'. Předpokládejte
kódování textu zprávy UTF-8.

Použijte program "make" pro překlad/sestavení programu.
Testovací příkaz: ./steg-decode du1-obrazek.ppm

Zájemci si mohou vytvořit i program "steg-encode.c" (nehodnotí se).
Zamyslete se nad (ne)vhodností implementačních limitů.

(8b)

Zařídte, aby příkaz "make" bez parametrů vytvořil všechny spustitelné
soubory pro DU1. Při změně kteréhokolí souboru musí přeložit jen změněný
soubor a závislosti. Pokud bude Makefile vypadat jako skript odečtou se 3b.

Testovací obrázek: [du1-obrazek.ppm](#)

Předmět: Jazyk C	rev 20.2.2019
------------------	---------------

Obecné pokyny pro vypracování domácích úkolů

* Pro úkoly v jazyce C používejte ISO C11 (soubory *.c)
Použití nepřenositelných konstrukcí není dovoleno.

* Úkoly zkontrolujte překladačem například takto:
gcc -g -std=c11 -pedantic -Wall -Wextra příklad1.c
místo gcc můžete použít i jiný překladač
! (nebude-li úkol podle normy ISO C11, bude za 0 bodů!)
v souvislosti s tím napište do poznámky na začátku
souboru jméno překladače, kterým byl program přeložen
(implicitní je verze GNU C instalovaná na serveru merlin).

* Programy pište, pokud je to možné, do jednoho zdrojového
souboru. Dodržujte předepsaná jména souborů.

* Na začátek každého souboru napište poznámku, která bude
obsahovat jméno, fakultu, označení příkladu a datum.

Příklad:
// enum.c
// Řešení IJC-DU1, příklad a), 20.3.2111
// Autor: Jároslav Cimman, FIT
// Přeloženo: gcc 8.2
// ...popis příkladu - poznámky, atd

* Úkoly je nutné zabalit programem zip takto:
zip xnovak99.zip *.c *.h Makefile

Jméno xnovak99 nahradíte vlastním. ZIP neobsahuje adresáře.
Každý si zkontroluje obsah ZIP archivu jeho rozbalením v prázdném adresáři
a napsáním "make run".

* Řešení se odevzdává elektronicky v IS FIT (velikost souboru je omezena)

* Posílejte pouze nezbytně nutné soubory -- ne *.EXE !

* Úkoly neodevzdané v termínu budou za 0 bodů.

* Opsané úkoly budou hodnoceny 0 bodů pro všechny zúčastněné
a to bez výjimky (+bonus v podobě návštěvy u disciplinární komise).

Poslední modifikace: 20. February 2019

Pokud naleznete na této stránce chybu, oznamte to dopisem na adresu [peringer AT fit.vutbr.cz](#)